

си или дѣцата които оскърбяватъ майка си. Майчинството, прочѣе, е послѣдната нравственна идея която може да се нападне. Когато всичко бѣде загубено, то — майчинството — може да спасе всичко; то е послѣдната спасителна котва, послѣдната надѣжда, послѣдното прибѣжище на нравственната святостъ; отъ този благотворенъ источникъ може да избликнѣтъ една подиръ друга всичкитѣ велики и чисти идеи; и както млѣкото на онѣзи млада жена даде животъ на старецътъ, така святото вѣрвание въ майчинството може да вкара въ жилитѣ на едно старо и истощено общество чиста и подмладена кръвь.

Азъ не съмъ разгледалъ исключенията, но началата. Законодателятъ може да види до кждѣ трѣбва да направи снисхождение на човѣческата слабостъ, и до кждѣ да прави исключение на началото. Нравственността знае само законътъ, който е вѣчностъ въ задълженията. Азъ говорѣхъ за тѣзи човѣческа нравственностъ ежедневно застрашавана, и която, прѣкъснѣта отъ смъртта, оставя на единъ отъ съпрузитѣ една скръбна свобода.

Казахъ че семейството има двѣ ржчателства: обществото и Богъ. Нѣкои мислѣтъ че законътъ основава семейството, защото той го закриля и гарантира. Обществото не е основата на семейството; то е свидѣтелътъ и гарантинътъ. То подписва контрактътъ, но този контрактъ е написанъ по напрѣдъ въ сърдцето; този контрактъ се състои въ онова доброволно, обмислено задлъжение, прието съ всичкитѣ му условия и тяжести, съ всичкитѣ измѣнения на животътъ, съ слабоститѣ